

Naantli Mannerheiminkatu 16-26

Venäjänpuoleinen puole

2005

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohde: Naantali, Mannerheiminkatu 16-26
Tutkimuksen aihe: Vesijohtotöiden valvonta
Peruskartta: Naantali 1043 06
Peruskoordinaatit: X= 670678-6706619
Y= 556197-556324
Z= 2.51-4.55 m mpy
Maanomistaja: Naantalin kaupunki
Tutkimuslaitos: Muuritutkimus Ky
Kenttätöyönjohtaja: FT Kari Uotila
Kenttätöyöaika: 30.8. - 16.9.2005
Tutkitun alueen laajuus: n. 128 m²
Tutkimuskustantaja: Naantalin kaupunki
Kirjallisuutta: **Hiekkänen**, Markus 1988. Naantali. *Keskiajan kaupungit 4.*
Jäntere, Kaarlo 1959. *Naantalin historia II.* Kaupunki ja seurakunta luostariajan lopusta Suomen sotaan.
Sjölund, Jari 1988. Naantalin Iso-Lääkärin kaupunkikaivaus – eräitä havaintoja ja menetelmiä. *Baskerilinja.*
Suvanto, Seppo 1976. *Naantalin historia I.* Keskiaika ja 1500-luku.
Uotila, K., **Tulkki**, C. ja **Lempiäinen** T. 2001. Kaivaukset Naantalin vanhassa kaupungissa – ja vielä keskellä Mannerheiminkatua. SKAS 2/2001. s. 2-10.
Uotila, K., **Lehtonen**, H., **Tulkki**, C. 2003. Vallis Gratiae – Arkeologisia tutkimuksia Naantalissa.

Kaivauskertomuksen sivumäärä: 3 s + kartta
1. Kartta
Liitteet: 2. Digikuvat
Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka: Museovirasto, Rakennushistorian osasto

Tiivistelmä

Naantalin Mannerheiminkadulla valvottiin Naantalin kaupungin vesijohtotöitä 30.8.-16.9.2005. Havaintoja tehtiin seitsemästä kuopasta. Näistä neljästä saatiin mitattua pohjasaven korkeus, joka oli 1,1-1,6 m mpy. Kuopista havaittiin paksut täyttöhiekkakerrokset, katukiveystä ja kolmesta kuopasta 40-50 cm paksuiset kulttuurikerrokset. Yhteensä maakerroksia oli 1-1,8 m paksuudelta. Löytöjä kaivannoista ei tullut.

Kari Uotila ja Tuija Väisänen

Naantali Mannerheiminkatu 2005

Vesijohtotöiden valvonta Mannerheiminkatu 16-26 vesijohtotyön valvonta elo-syyskuu 2005

Naantalin kaupungin tekninen virasto toteutti vesijohtolinjauksen uudistustöitä elo-syyskuussa 2005. Työ tehtiin niin, että vanha putkilinja kaivettiin auki vain aikaisempien kaivojen kohdalta ja uusi putki syötettiin sisään. Työalueena oli Mannerheiminkatu toriaukean alueelta Tullikadulle saakka. Kaivuutyön valvonta kohdistui pääosin jo aikaisemmin sekoittuneisiin alueisiin, eikä kuopista havaittu löytöjä. Tällaisia kaivauskohteita oli Mannerheiminkadulla kaikkiaan seitsemän kaivantoa, jotka on merkitty liitekarttaan.

Viemärikaivannon valvonta tapahtui Muuritutkimuksen toimesta Museoviraston valvonnassa.

Muuritutkimuksen puolelta valvonta- ja dokumentointityötä olivat tekemässä tutkijat Kari Uotila ja Hannele Lehtonen ja arkeologian opiskelijat Janne Haarala, Johanna Männistö ja Tuija Väisänen.

Raportin ovat laatineet Kari Uotila ja Tuija Väisänen.

Kaivausalueet dokumentoitiin digikuvoin, mittaamalla havaittujen kerrosten korkeus kadun pinnasta (kadun pinnan korko eri kaivauskohteissa Naantalin kaupungilta) ja sanallisesti. Raportissa on karttaan merkitty havaintokohteet, vesijohdon kulku kaupungin mukaan ja kadun korkeus havaintokohteissa. Kirjallisen osan lisäksi raporttiin on lisätty kohteita kuvaavia digikameran kuvia.

Tutkimushavainnot

Kuoppa 1.

Kuopassa 1 asfaltin pinta korkeudella 2,68 m mpy. Täyttösoran alta havaittiin pohjoiskulmassa hieman katukivetystä n. 2,3 m mpy. Kiveyksen alla oli n. 40 cm paksuinen sekoittunut hiekkakerros ja n. 1,9-1,8 m mpy n. 40 cm paksuinen tumma humus- ja multaakerrosmaa. Sen alla oli koskemattomaksi pohjasaveksi tulkittu kerros n. 1,4 m mpy korkeudelta.

Kuoppa 2.

Kuopassa 2 asfaltin pinta 2,62 m mpy. Sen alla havaittiin vain täyttöhiekkää. Alue on kaivettu jo aikaisemmin useampaan kertaan, viimeksi vuoden 2000 ja 2002 viemäritöiden yhteydessä.

Kuoppa 3.

Kuopassa 3 asfaltin pinta 2,51 m mpy. Täyttömaakerrosten alta havaittiin kiveystä n. 2,1 m mpy ja sen alla n. 50 cm paksuudelta sekoittunutta multa ja ja humusmaa. Kulttuurimaakerrosten alla oli koskematon pohjasavi n. 1,6 m mpy.

Kuoppa 4.

Kuopassa 4 asfaltin pinta 2,91 m mpy. Täyttöhiekkakerrosten alta havaittiin katukiveystä n. 2 m mpy ja sen alla n. 50 cm paksu täyttökerros, jonka alla n. 40 cm paksuinen musta humusja multamaakerros. Kulttuurikerroksen alla oli pohjasavi n.1,1 m mpy.

Kuoppa 5.

Kuopassa 5 asfaltin pinta 2,98 m mpy. Kuopan kaakkoisreunalla oli kaivannon reunan suuntainen hirsi täyttömaakerrosten alla n. 1,9 m mpy. Kuopassa oli lisäksi toinen hirsi, joka sijaitsi profiilissa olevan hirren päällä poikittain luode-kaakko-suunnassa. Hirret olivat paksuudeltaan n. 10 cm ja leveydeltään n. 18 cm. Hirsien luoteispuolella oli isohko kivi. Hirsien alapuolella saattaa olla kulttuurimaata, mutta varmuutta tästä ei ole, sillä kuopassa ollut vesi esti lähemmän tarkastelun. Pohjasavi alkoi n. 1,4 m mpy.

Kuoppa 6.

Kuopassa 6 asfaltin pinta 3,62 m mpy. Alla täyttöhiekkakerros. Kuopan syvyys 1,5-2 m.

Kuoppa 7.

Kuopassa 7 asfaltin pinta 4,55 m mpy. Kuopassa oli havaittavissa vain täyttöhiekkää. Kuopan syvyys n.1,5-2 m.

Yhteenveto

Mannerheiminkadun eteläpään vesijohtotöiden tekotapa poikkesi v. 2000 ja 2002 käytössä olleesta siinä, että tällä kertaa avattiin vain kaivojen kohdat. Kuitenkin myös uudelleen avattujen kaivojen ympäristössä oli suuressa osassa tutkimuskuoppia säilyneitä kerroksia, kuopassa 5 myös säilyneitä hirsii mahdollisen rakennuksen tai rakenteen jäännöksenä. Alin kuopista havaittu tumma kulttuurimaakerros voi olla sama kuin Mannerheiminkatu 2000 ja 2002 kaivauksissa havaittu alin kulttuurikerros.

Tutkimuksellisesti merkittävin havainto oli pohjasaven korkeus, joka oli välillä 1.1.-1.6 mpy eli erittäin matalalla. Erilaisten rakenteiden (katukiveys) ja kerrosten paksuus asfaltin ja pohjasaven välillä on alueella 1-1.8 m.

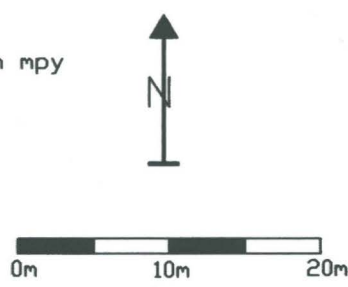
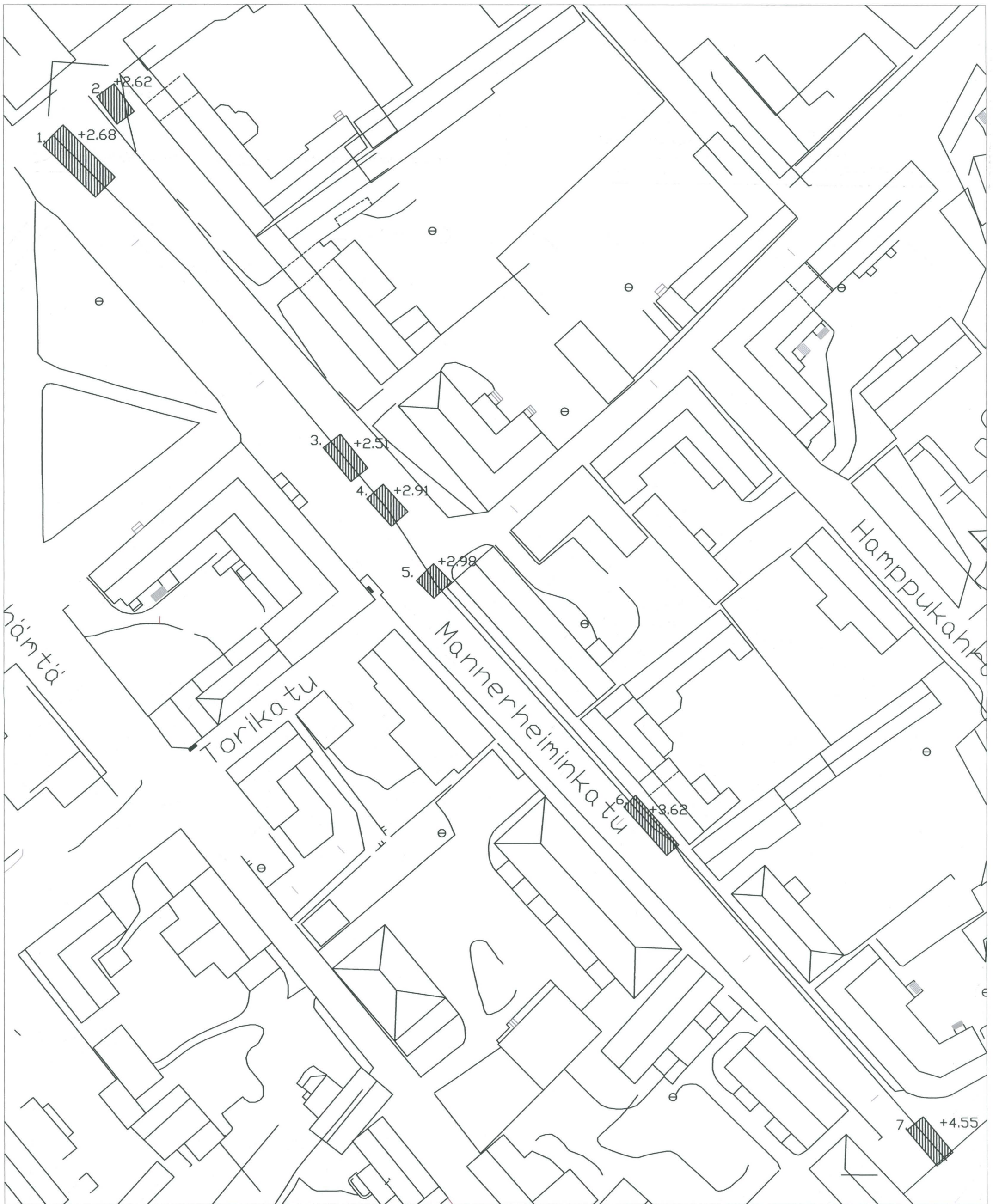
Turussa 6.4.2006.

Kari Uotila

Tuija Väisänen

Naantali Mannerheiminkatu Vesijohtotöiden valvonta Kari Uotila 2005	Vesijohtotöiden valvonta Kaivannot 1-7 Mk 1:500
Kartta Naantalin kaupunki Tuja Väisänen	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO, HELSINKI Kartta 1

Liite 2.

Kuva 1. Kuoppa 1 SW-profilii, NE.

Kuva 2. Kuoppa 1 NW-pääty. SE.

Kuva 3: Kuoppa 3 Kulttuurikerrokset. NE.

Kuva 4: Kuoppa 4 SE-profiili. NW.

Kuva 5. Kuoppa 4 Kulttuurikerros. NE.

Kuva 6: Kuoppa 5 NW-profiili. SE.

Kuva 7: Kuoppa 5 Hirsirakenne. SE.

Kuva 8: Kuoppa 7 SW-profilili. NE.